

Ny strategi for dansk udviklingspolitik

Indholdsfortegnelse

Indledning. Dansk udviklingspolitik – værdier og ansvarlighed	1
Kapitel 1. Fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling	2
Kapitel 2. Partnerskaber for forandring	5
2.1. Styrke internationalt samarbejde om globale udfordringer	6
2.2. Styrke EU's rolle som udviklingspolitisk aktør	6
2.3. Partnerlande	7
2.4. Effektivt udviklingssamarbejde, der skaber resultater	9
2.5. Sammenhængende dansk politik for udvikling	10
Kapitel 3. Vækst og beskæftigelse	11
Kapitel 4. Menneskerettigheder og demokrati	14
Kapitel 5. Ligestilling	17
Kapitel 6. Stabilitet og skrøbelighed	19
Kapitel 7. Miljø og klima	22
Kapitel 8. Udmøntning	25

Indledning. Dansk udviklingspolitik – værdier og ansvarlighed

Udviklingspolitik handler om at bekæmpe fattigdom, og det handler om værdier. Danmarks udviklingspolitik tager udgangspunkt i universelle menneskerettigheder og grundlæggende værdier, som alle stater har tilsluttet sig i FN-pagten og Verdenserklæringen om Menneskerettigheder. Rettigheder og værdier, der er grundlæggende for alle menneskers liv, integritet og værdighed.

Udviklingspolitik handler om globalt at fremme frihed. Frihed fra fattigdom, frygt og fornedrelse. Fra undertrykkelse, diskrimination og sårbarhed. Frihed for alle til at leve et liv i værdighed i retfærdige og åbne samfund med lige muligheder for alle, og hvor hver enkelt har ret til at tænke og ytre sig frit. Frihed for hvert enkelt menneske til at udnytte sine ressourcer til fulde – til eget og fællesskabets bedste.

Den brede folkelige opbakning til en markant dansk udviklingsindsats bygger ikke mindst på et moralsk og værdibaseret fundament. Som borgere i et af verdens mest velstillede samfund påtager vi os vores del af et globalt ansvar. Vi tror på menneskers grundlæggende ret til et liv i frihed og værdighed og vil give vores bidrag hertil.

Udviklingspolitik handler også om realiteter. Danmark har en klar interesse i at deltage aktivt, offensivt og målrettet i det internationale udviklingssamarbejde. En verden med muligheder for alle er til fælles fordel.

Begyndelsen af det 21. århundrede er en brydningstid med mange udfordringer og muligheder. Verden er under kraftig forandring og globaliseringen har gjort os mere indbyrdes afhængige. Fattigdom, klimaforandringer, konflikt, radikaliserings, sult og befolkningsstrømme går på tværs af grænser. En række kriser i begyndelsen af det 21. århundrede - den økonomiske krise samt fødevarer- og energikriserne - har berørt alle dele af verden – men haft særligt store negative konsekvenser for udviklingslandene. Men globaliseringen skaber også muligheder for udviklingslandene for at få adgang til ny teknologi og for at skabe udvikling gennem tiltrækning af udenlandske investeringer og eksport. Ligesom udvikling og stabilitet i verdens fattigste lande også på sigt kan skabe potentielle markeder for Danmark. Vi lever i et globalt skæbnefællesskab, hvor Danmark i samarbejde med andre har en interesse i at bidrage til en bæredygtig, fri og fredelig verden til gavn for nuværende og kommende generationer.

Vores globale ansvarlighed går hånd i hånd med varetagelse af vore egne interesser. Det er grundlaget for vores engagement. Når Danmark for eksempel kæmper for at sikre pigers skolegang, bygger det på rodfastede værdier om, at alle mennesker har ret til en ordentlig uddannelse og at uddannelse særligt til piger er en vej ud af fattigdom. Men det er også, fordi vi ser uddannelse, ikke mindst i skrøbelige stater, som et strategisk bidrag til vores fælles sikkerhed. Og til begrænsning af befolkningstilvæksten, der fastholder familier i fattigdom. Et bidrag til stabilitet og fremskridt i samfund, der geografisk ligger langt fra Danmark, har en direkte betydning for os.

Udviklingspolitikken er en integreret del af den aktive danske udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvor den er et ligeværdigt og selvstændigt element i vores samlede globale engagement. En styrket dansk indsats til bekæmpelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling handler ikke alene om bedre udviklingsbistand, men i høj grad om at styrke det samlede danske politiske engagement, der berører udviklingslandene.

Kapitel 1. Fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling

Formålet med dansk udviklingspolitik er at bekæmpe fattigdom og fremme bæredygtig udvikling.

Ansvar og medansvar

Hvert enkelt samfund bærer ansvar for egen udvikling. Men i verdens mest fattige og skrøbelige områder er udfordringerne så store, at de enkelte samfund ikke kan klare dem alene – selv når de har viljen til at løfte ansvaret. For eksempel viser de senere års erfaringer med globaliseringen, at nogle udviklingslande har kunnet udnytte globaliseringens positive muligheder, mens mange ikke har haft den nødvendige kapacitet eller vilje hertil. Samtidig rammes mange udviklingslande hårdt af eksempelvis handelsbarrierer, klimaforandringer og finansielle udsving, som de ikke selv har været med til at skabe, og som gør det endnu sværere at bekæmpe fattigdom og skabe bæredygtig udvikling. Her har Danmark et medansvar og kan bidrage.

Det handler om forandring

Udvikling handler om at skabe forandring til det bedre. Forandring, der bekæmper fattigdom og fremmer social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling.

Fattigdom har mange ansigter og handler grundlæggende om manglende muligheder. Ikke kun manglende økonomiske muligheder, men også manglende muligheder for uddannelse, sundhed og ernæring, og mulighed for at gøre krav på rettigheder, indflydelse, sikkerhed og værdighed. Forandring til det bedre skal give det enkelte menneske økonomiske, politiske og sociale muligheder for at skabe varige forbedringer i egne levevilkår og sikkerhed. Og forandring skal mindske det enkelte menneskes, families eller samfunds sårbarhed og styrke evnen til at stå imod, hvis livsgrundlaget forværres.

En bæredygtig udvikling indebærer vedvarende økonomisk vækst, som kommer de fattige til gode, respekt for menneskerettighederne, ligestilling, fredelige demokratiske samfund, og hensyntagen til miljø og klima. Danmark vil samarbejde med partnere, der vil og kan skabe forandring for at understøtte en sådan udvikling.

Forandringer er ofte svære og tidskrævende processer. Der kan være modstridende interesser, værdier og vilje til både at fremme og modvirke forandring, og der er ofte både vindere og tabere. Der vil være perioder med hastige fremskridt og perioder med stilstand eller ligefrem tilbageskridt. Men forandring er afgørende for at skabe varige forbedringer i levevilkårene for de fattigste mennesker i verden. Og for vores fælles velstand og sikkerhed.

Internationalt udviklingssamarbejde nytter. Med FN's 2015 mål indgik FN's medlemslande en aftale om konkrete mål for fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. Danmarks udviklingspolitik bygger herpå, men indsatsen skal styrkes. Globalt er der sket fremskridt mod opnåelse af 2015-målene. Nogle udviklingslande er rigtigt godt på vej. Regeringerne tager ejerskab og lederskab for landenes udvikling. De sætter i stigende grad dagsordenen og stiller krav til donorer. Der er dynamik, potentiale og vilje til forandring i disse samfund. Og som samfund er de blevet mere robuste.

Men resultaterne varierer meget fra land til land og fra mål til mål. Der er en lang række lande, som er langt fra at nå 2015-målene. Lande som ofte er skrøbelige, præget af ustabilitet og konflikt, og hvor der fortsat er store udfordringer med fattigdom, befolkningstilvækst og sårbarhed. Nogle lande kæmper for at skabe resultater eller fastholde dem, de har opnået. Stigende urbanisering giver nye former for fattigdom, samtidig med at befolkningstallet vokser

bekymrende hurtigt i mange udviklingslande. Det giver flere munde at mætte og flere hænder at beskæftige, og øger statens byrde med at tilbyde uddannelse og sundhed. Det øger presset på naturressourcerne, ligesom den økonomiske vækst i mange lande ikke kan følge med befolkningstilvæksten. Det kan føre til ukontrollerede flytningestrømme og til ustabilitet og konflikt.

Der er ingen nemme løsninger. Der er brug for vedholdenhed, fleksibilitet og risikovillighed. Og for at tage alle relevante instrumenter i brug. Udgangspunktet for det danske vil altid være de lokale behov og prioriteter.

Danske kompetencer i arbejde for udvikling

Danmark er en anerkendt og respekteret aktør i det internationale udviklingssamarbejde. Dansk udviklingsbistand bliver ofte fremhævet som blandt verdens bedste. Danmark ses som en partner, der er troværdig og åben i vores samarbejde med udviklingslandene. Med viden, fleksibilitet og vilje til at se nye muligheder skal vi forblive i front og være med til at præge de globale udviklingspolitiske dagsordener.

Danske kompetencer udspringer af både den måde, vi har organiseret vores samfund på og mere specifikke erfaringer inden for forskellige sektorer. Den danske velfærdsmodel kombinerer en stærk tro på det private initiativ, offentlig regulering og adgang for alle til uddannelse, sundhed og sikkerhed. Demokrati, åbenhed og ligestilling mellem kønnene er danske kerneværdier og vores eget arbejde på disse områder giver os erfaringer, vi kan dele med andre. Vores aktive foreningsliv og fagbevægelsen viser nytten af at fremme et stærkt civilsamfund. Dansk erhvervsliv har stærke kompetencer inden for eksempelvis miljø, energi og klima samt forarbejdning af landbrugsprodukter. Som et lille land med stor international handel, kender vi vigtigheden af løbende at tilpasse produktionen til skiftende markeder og betydning af innovation og teknologiudvikling samt betydningen af anstændige arbejdsforhold og social ansvarlighed. Dansk forskning er internationalt anerkendt og bidrager aktivt til at nye, vidensbaserede løsninger kommer i anvendelse til gavn for hele samfundet.

Relevante danske kompetencer skal arbejde for udvikling. Det tætte og strategiske samarbejde med repræsentanter fra offentlige myndigheder, civilsamfundet, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og uddannelses- og forskningsinstitutioner vil blive udbygget i de kommende år.

[CASE: RISØ/UNEP samarbejde om energi eller polititræning ved dansk politi.]

Kommunikation om udviklingssamarbejdet er centralt

Fra dansk side vil vi fortsat lægge kræfter i at sikre en solid dokumentation af og kommunikation om resultaterne af det internationale udviklingssamarbejde for at fastholde og udbygge den folkelige forankring. Den brede folkelige og politiske opbakning skaber et robust grundlag for vores udviklingspolitiske engagement og gør det muligt at tage de risici, der skal til for at skabe bæredygtige resultater.

Danmark skal gennem bl.a. public diplomacy fortsat udbrede kendskabet til vores udviklingsengagement internationalt såvel som lokalt i udviklingslandene. Danmarks aktive udviklingspolitik er en vigtig del af vores internationale engagement. Det giver os en styrket profil og position i international sammenhæng, som vi aktivt skal anvende til at søge indflydelse.

Vi skal kommunikere og oplyse åbent og troværdigt om resultaterne og om udviklingsproblematikker generelt. Både i forhold til den danske befolkning og i forhold til vores partnere. Denne kommunikation skal tage højde for det stadigt foranderlige medielandskab og de forskellige målgruppers ændrede medievaner.

Fem danske politiske prioriteter

FN's 2015-mål vil også fremover være rammen for den danske indsats for at bekæmpe fattigdom og fremme bæredygtig udvikling.

Udviklingslandenes behov er mange og spænder vidt. Alt fra bekæmpelse af korruption og en mere effektiv offentlig forvaltning, til bedre infrastruktur og gunstige rammebetingelser for virksomheder og til uddannelse, sundhed og rent vand til befolkningen. Indsætterne for at imødekomme disse behov hænger uløseligt sammen, så fremdrift på et område forudsætter fremdrift på andre. Udvikling indenfor sociale sektorer vil i mange tilfælde være en forudsætning for øget produktion og økonomisk vækst og for fattigdomsbekæmpelse. Samtidig er vækst og forbedret regeringsførelse afgørende for at styrke landenes muligheder for selv at finansiere social udvikling i fremtiden.

Med knappe ressourcer er det en udfordring, som udviklingslandene men også Danmark, som partner i udvikling, må forholde sig til. For Danmark kan og skal ikke dække alle udfordringer i alle lande. Det vigtigste er, at det internationale samfund i fællesskab bidrager til, at udviklingslandene kan gennemføre de nødvendige indsatser på den mest effektive og bæredygtige måde.

Danmark vil i sit udviklingspolitiske engagement særligt fokusere på fem politiske prioriteter:

- Vækst og beskæftigelse
- Demokrati og menneskerettigheder
- Ligestilling
- Stabilitet og skrøbelighed
- Miljø og klima

Prioriteterne er alle lige væsentlige og overlapper hinanden. Erfaringer viser, at lande ikke kan bekæmpe fattigdom medmindre de oplever vedvarende økonomisk vækst. Økonomisk vækst og beskæftigelse er centralt for opnåelse af alle 2015-målene, ikke mindst målet om at udrydde fattigdom og sult. Respekt for menneskerettighederne, demokratisk deltagelse i samfundet og god regeringsførelse er afgørende for både social og økonomisk fremgang og for langsigtet stabilitet og sammenhængskraft i samfundet. Ligestilling og respekt for kvinders rettigheder er afgørende for at sikre kvinders bidrag til fattigdomsbekæmpelse og vækst, samt for at bremse den høje befolkningstilvækst. I nogle lande er vedvarende konflikt og ustabilitet en afgørende forhindring for at bekæmpe fattigdom og skabe udvikling. I andre lande truer klimaforandringer, miljøproblemer og naturkatastrofer med at ødelægge en spirende udvikling eller muligt potentiale herfor.

Disse områder er derfor særligt afgørende for at bekæmpe fattigdom og fremme social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling. Og for at mindske menneskers og samfunds sårbarhed. Det er samtidig områder, hvor der i mange lande er store udfordringer, og hvor fremskridt ofte er under pres. Derfor er der brug for Danmarks bidrag.

Kapitel 2. Partnerskaber for forandring

Danmark vil:

- Bygge sit udviklingspolitiske engagement på partnerskaber med aktører, der kan og vil skabe forandringer
- Styrke det internationale samarbejde om globale udfordringer
- Styrke EU's rolle som global udviklingspolitisk aktør
- Have et globalt udviklingspolitisk engagement baseret på partnerlande og med hovedfokus på Afrika
- Styrke regionalt samarbejde
- Sikre flere og bedre resultater gennem mere effektivt udviklingssamarbejde
- Styrke sammenhængen mellem relevante politikområder og instrumenter til fordel for udvikling.

Partnerskaber

Danmark vil basere sit udviklingspolitiske engagement på partnerskaber. Vi kan ikke på egen hånd skabe forandring, men vi kan støtte lokale og globale forandringsprocesser. Vores muligheder for at sætte præg på verden og skabe forandring bliver mange gange større, når vi indgår i partnerskaber med andre.

Danmark vil indgå i partnerskaber med de aktører, der kan og vil skabe forandringer. Partnerskaber såvel som partnerne vil være mangfoldige. Vi vil have partnerskaber med regeringer, civilsamfundsaktører, medier, aktører i kulturlivet og i det private erhvervsliv i partnerlande. Vi vil have partnerskaber med aktører på internationalt og regionalt plan såvel som i Danmark.

Vi vil derudover samarbejde med andre lande og donorer, både traditionelle og nye donorer og internationale organisationer og aktører. Vi vil være åbne overfor samarbejde med aktører, som vi ikke umiddelbart er enige med og gå i kritisk dialog med aktører, hvis indsats strider mod internationale principper og værdier.

Det danske engagement i partnerskaber vil være robust, fleksibelt og handlekraftigt. Robust nok til at tåle pres og tilbageslag; fleksibelt nok til at tilpasse sig lokale forhold og ændringer; og handlekraftigt nok til at agere under vanskelige vilkår og gribe muligheder. Det kræver risikovillighed og vedholdenhed i det konkrete samarbejde, ligesom det kræver en grundlæggende politisk og folkelig opbakning til dansk udviklingspolitik.

Partnerskaber bygger på åbenhed, tillid og gensidige forpligtelser. Danmark vil stille klare krav til sine partnere. Partnerskaberne skal give resultater. Partnerskaber skal bygge på fælles kontrol og fælles ansvar for resultater og for forvaltning af udviklingsbistanden. Det er den bedste garant for et effektivt og resultatorienteret samarbejde. Ineffektivitet og korruption vil have konsekvenser. Danmark vil gøre det klart for alle partnere, at korruption ikke accepteres. Enhver mistanke vil blive forfulgt, og de involverede vil blive stillet til ansvar. Danmark vil stille krav om indsatser, der kommer korruptionen til livs.

Danmark vil selv være parat til at leve op til samme krav.

2.1. Styrke internationalt samarbejde om globale udfordringer

Globale og grænseoverskridende udfordringer løses bedst i et stærkt internationalt samarbejde. De globale magtstrukturer er under forandring. Danmark må tænke nyt i forhold til de brydninger, som det skaber i det internationale samarbejde.

Det multilaterale og bilaterale samarbejde skal gensidigt understøtte hinanden. Det multilaterale system udmærker sig ved sit normsættende arbejde, stordriftsfordele og globale legitimitet og tilstedeværelse. Samtidig udgør det multilaterale samarbejde en platform for dialog – også med partnere, som vi er uenige med. Et forpligtende multilateralt system er i dansk interesse, selvom der til tider er modgang, og arbejdet er møjsommeligt.

Danmark vil fortsat være en aktiv og målrettet partner i det multilaterale samarbejde om fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. Vi vil øge vores og EU's indflydelse i både traditionelle samarbejdsfora som FN, Verdensbanken, IMF og WTO og i andre globale fora som G20. Det multilaterale samarbejde skal understøtte realiseringen af 2015-målene. Det skal fremme universelle menneskerettigheder, demokrati, fred og sikkerhed. Det skal bidrage til en velfungerende global økonomi, markedsadgang for udviklingslandene og løsning på andre globale udfordringer vedrørende f.eks. miljø, klima og sikkerhed. Danmark vil arbejde for, at det multilaterale system til stadighed er legitimt, relevant og effektivt. Det gælder FN-systemet og WTO, der er centrale for det normsættende og gensidigt forpligtende internationale samarbejde. Det gælder de multilaterale og regionale finansielle institutioner, der er afgørende i forhold til bl.a. stabilisering af den globale økonomi. Og det gælder fora som G8 og G20, der har fået øget betydning på den globale politiske og økonomiske scene.

Danmark vil stille krav om et effektivt multilateralt samarbejde og være med til at reformere, hvor det er nødvendigt. Det gælder også på landeniveau, hvor især FN-organisationerne gennem styrket internt samarbejde kan opnå bedre resultater.

Danmark vil aktivt præge de multilaterale institutioners politikudvikling og indsatser. De danske midler skal bruges på de organisationer, hvor indsatserne er i overensstemmelse med de danske udviklingspolitiske prioriteter, og hvor der sikres resultater.

Aktører som Kina, Indien, Brasilien, Sydafrika og arabiske lande spiller en stadig større international rolle – både i det multilaterale samarbejde og i udviklingslandene. Disse såkaldte nye aktører har et stærkt stigende bistandsmæssigt, politisk og økonomisk engagement i såvel Afrika som i deres egne regioner. Det har ændret dynamikken i det multilaterale samarbejde og i udviklingslandene. De nye aktører har ikke altid samme interesser og værdier som de traditionelle donorer, og arbejder ikke altid efter samme principper. De viser alternative udviklingsmodeller og stiller andre krav til deres samarbejdspartnere. Det udfordrer de traditionelle donoreres rolle og de gældende principper og værdier i udviklingssamarbejdet. Danmark vil aktivt forholde sig til de nye aktørers betydning. Vi vil fremme trepartssamarbejde mellem Danmark, de nye aktører og udviklingslandene, hvor det kan føre til innovative løsninger og bedre resultater. På landeniveau vil vi øge dialogen for derigennem at styrke erfaringsudveksling, samarbejde og arbejdsdeling. Vi vil fremme ligeværdige partnerskaber mellem udviklingslandene og alle samarbejdspartnere og støtte udviklingslandene i at stille krav til de nyere samarbejdspartnere. Danmark vil samtidig arbejde for at de nye aktører påtager sig de forpligtelser, der ligger i det multilaterale samarbejde. EU's rolle er central for muligheden for at øve indflydelse og styrke samarbejdet.

2.2. Styrke EU's rolle som udviklingspolitisk aktør

De ændrede globale magtstrukturer betyder, at vi i stigende grad skal bruge vores medlemskab af EU til at påvirke globale dagsordner. Et aktivt engagement i EU giver Danmark

mere indflydelse end vores størrelse – befolkningsmæssigt og finansielt – tilsiger. Kommissionen og de øvrige EU medlemslande er Danmarks nærmeste internationale samarbejdspartnere. EU er verdens største udviklingspolitiske aktør og har global tilstedeværelse. Men EU har ikke den tilsvarende indflydelse. Det skal der gøres noget ved.

Danmark vil styrke EU's rolle som global aktør i det internationale samarbejde. EU skal påtage sig et ansvar for fattigdomsbekæmpelse og global bæredygtig udvikling. EU skal gå forrest for at nå de internationale mål om mere og bedre udviklingsbistand, og alle medlemslande skal leve op til deres løfter.

Danmark vil lægge flere kræfter i at præge EU's udviklingspolitiske dagsorden. Vi vil arbejde sammen med ligesindede medlemslande om at fremme danske synspunkter og tilgange til udviklingssamarbejde i EU. Danmark vil arbejde for at styrke samarbejdet mellem udviklingskommissæren og de øvrige kommissærer på udviklingsområdet. Og vi vil arbejde for, at EU kan agere som en professionel og relevant udviklingsaktør på landeniveau.

Danmark vil også fremme en mere fleksibel og effektiv administration af EU's udviklingssamarbejde og sætte fokus på kvalitet og resultater – både i Kommissionen og medlemslandene. EU skal være den mest effektive udviklingsaktør. Der er et markant ikke udnyttet potentiale for at gøre indsatsen mere koordineret og sikre en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling. Det gælder både arbejdsdeling på tværs af partnerlande og i de enkelte partnerlande. Danmark er parat til at tilpasse sin tilstedeværelse og indsats i lyset af en mere fælles tilgang i EU.

Både Danmark og EU står stærkest, når EU agerer samlet udadtil. Kommissionens og medlemslandenes politikker, instrumenter og udviklingsindsatser skal trække i samme udviklingsvenlige retning. Lissabon-traktaten og EU's fælles udenrigstjeneste samler EU's forskellige instrumenter og giver et godt grundlag særligt med hensyn til udenrigspolitik, sikkerhedspolitik og udviklingspolitik.

Danmark vil påvirke EU's værdipolitiske dagsorden og ageren i internationale sammenhænge. EU skal være i front i kampen for universelle menneskerettigheder, demokrati, ligestilling, frihed og sikkerhed. Det kræver, at EU aktivt bruger sin politiske og økonomiske vægt og alle relevante instrumenter.

[CASE: eksempel på at EU samarbejdet sætter den internationale dagsorden på en dansk mærkesag]

2.3. Partnerlande

Danmark vil fortsat have et globalt udviklingspolitisk engagement. Fra Afrika og Asien over Latinamerika og Mellemøsten til Europas nabolag er der store udviklingsbehov, hvor Danmark både har muligheder for og interesse i at gøre en forskel. Udviklingsbehov og udfordringer varierer fra region til region og mellem lande i de enkelte regioner. Hovedfokus vil fortsat være på Afrika, hvor udviklingsbehovet er størst. Omkring 2/3 af den langsigtede danske bilaterale udviklingsbistand vil gå til Afrika.

De lande, Danmark er engageret i med et langsigtet perspektiv og med politisk og finansiell tyngde, vil blive betragtet som partnerlande. Der vil ikke være en særlig kategori af lande, der er programsamarbejdslande, hvor partnerskabet er udformet på én bestemt måde. Der skal være fleksibilitet til at udvikle engagementet, så det løbende svarer til udfordringerne.

Danmark kan og skal ikke sprede sit engagement på for mange lande. Effektivitet og gennemslagskraft kræver fokusering og et større engagement i et mindre antal lande. Vi vil derfor være engageret i et begrænset antal partnerlande. Valg og fravalg af partnerlande er altid en politisk beslutning. Udviklingsbehov, relevans, effekt og resultater vil blive vurderet i denne forbindelse. Vurdering af mulighederne for at etablere partnerskaber med aktører, der kan og vil skabe forandring og sikre bæredygtighed i resultater vil også indgå.

Danmark vil styrke regionalt samarbejde og arbejde med udvikling i partnerlandene i et regionalt perspektiv. Danmark vil støtte partnerlandenes regionale engagement og de relevante regionale organisationer. Det giver bedre betingelser for økonomisk vækst og samhandel og for politisk samarbejde om løsning af grænseoverskridende udfordringer.

Et fokuseret og robust engagement tilpasset det enkelte land

Danmark vil fokusere sit engagement på få udvalgte udfordringer defineret i samarbejde med lokale partnere og andre udviklingsaktører. Det samlede danske engagement skal bedst muligt understøtte udviklingen i det enkelte land, være tilpasset nationale og regionale forhold og forfølge de specifikke mål, der er sat. Danmark vil derfor ikke være engageret på samme vis og med samme instrumenter i alle lande. Engagementet i lande med svage eller undertrykkende statsstrukturer, konflikter eller massiv sult vil være forskelligt fra engagementet i lande med gode fremskridt i bekæmpelse af fattigdom, hvor regeringerne er legitime og ansvarlige overfor landets borgere og tager ejerskab for egne udviklingsprocesser.

Danmark vil løbende vurdere forudsætningerne for det enkelte samarbejde. Et partnerskab med landets regering vil være udgangspunktet. I enkelte tilfælde vil det i kortere eller længere perioder ikke være muligt eller ønskeligt at arbejde sammen med landets regering. Her vil partnerskaber med ikke-statslige eller internationale aktører være udgangspunktet for Danmarks engagement i landet. Et samarbejde, der tilpasses omstændighederne, giver fortsat mulighed for indflydelse til fordel for de fattige, hvis levevilkår og demokratiske rettigheder, vi ønsker at forbedre. Men hvis udviklingen i et land over længere tid går i en markant negativ retning, og mulighederne for at imødegå udviklingen svinder, vil Danmark også være parat til at sige fra. Danmark vil i videst muligt omfang koordinere sin reaktion på en negativ udvikling i et partnerland med andre donorer, herunder i særdeleshed andre EU medlemslande.

Langsigtede partnerskaber er udgangspunktet for Danmarks engagement. Det skaber størst troværdighed og giver de bedste muligheder for at skabe resultater. Danmark vil også have fleksibilitet til at kunne yde en hurtig og kortsigtet indsats i enkelte lande. Det kan være for at

Vejledende principper for engagement i partnerlande

- Udviklingsbehov – vurderes ud fra en bred forståelse af fattigdom, sårbarhed og bæredygtig udvikling. Behov kan være kortsigtede eller langsigtede.
- Relevans – vurderes i forhold til de behov og udfordringer som landet står overfor, herunder udfordringer i form af ustabilitet og skrøbelighed over for konflikt og de positive/negative effekter det kan have på nabolande og den øvrige verden. Danske interesser i engagementet vil indgå i vurderingen.
- Effekt og resultater – vurderes ud fra mulighederne for, at Danmark kan gøre en forskel, efterspørgsel efter danske kompetencer, andre donorer engagement, herunder international arbejdsdeling mellem donorer samt mulighederne for at skabe resultater. Risici ved engagement vil indgå som faktor i tilrettelæggelse af engagement og ikke i udgangspunktet afskære et potentielt engagement.

reagere på en pludseligt opstået eller truende konflikt, katastrofe eller en aktuel mulighed for at skabe forandring. En helt særlig udfordring er skrøbelige stater, hvor behovet for fleksible indsatser er særligt stort samtidig med, at der er behov for en langsigtet indsats for kapacitetsopbygning for at landene kan blive mere robuste og tage vare på egen udvikling.

[CASE: ZIMBABWE vi trak os ud og er nu tilbage igen. NEPAL vi tilpassede uden at trække os ud og nu har vi skruet op igen.]

2.4. Effektivt udviklingssamarbejde, der skaber resultater

Danmark og udviklingslandene har krav på mest mulig udvikling for hver bistandskrone. Det kræver en effektiv udviklingsbistand, der skaber resultater. Danmark vil derfor bygge på internationale principper om effektiv udviklingsbistand, såsom Paris-erklæringen og Accra-handlingsplanen samt principperne for god humanitær donoradfærd. Dette vil ske i tæt dialog med partnere.

Lokalt ejerskab er centralt for effektivt udviklingssamarbejde og bæredygtige resultater. Løsninger skal skabes lokalt og være en integreret del af landenes egen udviklingsdagsorden. Danmark vil styrke et demokratisk ejerskab i partnerlandene, hvor parlamenter, civilsamfundsorganisationer, den private sektor og befolkningen aktivt involveres i den politiske dialog om landets udvikling. Landenes regeringer skal stå til ansvar over for landets egne borgere og ikke kun over for internationale donorer.

Udviklingssamarbejdet skal tage udgangspunkt i lokale behov. Vi skal sammen med andre udviklingsaktører tilpasse os udviklingslandenes prioriteter, strategier og systemer. Der skal være forudsigelighed i vores prioriteter og bistandsmidler, og der skal være gennemsigtighed i beslutninger, krav og konsekvenser. Danmark vil leve op til disse principper, være åben overfor partnerlandenes regeringer, parlamenter og befolkning om forvaltningen af den danske udviklingsbistand og stå til ansvar for resultaterne af den.

Bedre resultater kræver mere fokuseret samarbejde. Danmark vil arbejde for øget arbejdsdeling mellem alle udviklingsaktører. EU har her en særlig rolle at spille. Det giver mere effektiv udnyttelse af udviklingsbistanden, og udviklingslandene undgår for mange aktører med forskellige interesser og krav til udviklingslandene. Danmark vil selv bidrage til arbejdsdeling ved at støtte færre, men større programmer i partnerlandene og ved at fokusere den multilaterale bistand. På udvalgte områder vil vi gå forrest, mens vi vil overlade det til andre at bidrage på andre områder. Valg af indsatsområder vil tage udgangspunkt i de lokale behov og de danske prioriteter samt bygge på danske kompetencer.

Resultater skal dokumenteres og evalueres. På den måde får vi viden om, hvad der virker og ikke virker, og hvordan vores udviklingspolitiske engagement kan blive bedre. Danmark vil videreudvikle måling af resultater og styrke kommunikationen om udviklingssamarbejdet. Resultaterne af bistanden skal måles på forskellige måder. Udviklingssamarbejdet handler ikke bare om bygning af brønde og retssale, men også om mindre håndfaste og målbare forandringer, såsom opbygning af myndighedernes kapacitet til at levere serviceydelser, større anerkendelse af kvinders rettigheder og fremme af forsoning i konfliktområder. Resultaterne skal afspejle den samlede indsats, som skabes i samarbejde med partnerlandet og andre udviklingsaktører, snarere end den afgrænsede danske indsats. Danmark vil øge samarbejdet med andre aktører om resultatmåling og udveksling af viden. Den interne læring skal styrkes gennem evalueringsindsatsen. Og denne viden skal bruges i planlægning af nye indsatser samt i oplysning om udviklingssamarbejdet.

2.5. Sammenhængende dansk politik for udvikling

Udviklingspolitik og udviklingsbistand alene er ikke tilstrækkeligt for at sikre fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. Manglende sammenhæng mellem politikker og instrumenter kan underminere indsatsen for fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. Politikker på mange andre områder påvirker udviklingslandene, ligesom udviklingsbistanden kun er en del af de samlede kapitalstrømme til udviklingslande. Borgernes egne indtægter suppleres af overførsler fra familiemedlemmer, der arbejder i udlandet. Handel, udenlandske investeringer og andre kapitaloverførsler understøtter udviklingen af erhvervslivet. Udviklingslandene bliver i stadig større grad en del af en globaliseret verden, hvor andre landes politikker i højere grad påvirker deres muligheder for udvikling. Det stiller krav til sammenhængen mellem alle de dele af dansk politik, der relaterer sig til disse lande.

Danmarks udgangspunkt for at skabe øget sammenhæng er godt. Vi vil bygge på de eksisterende strukturer for koordination og f.eks. samtænkning mellem civile og militære indsats, ligesom vi vil bygge videre på de positive erfaringer med at skabe sammenhæng mellem udviklingspolitikken og andre politikområder, der allerede er indhøstet.

[EKSEMPEL: Nærområdeindsats i Kenya.]

Sammenhæng i Danmarks politikker og instrumenter

En lang række danske politikområder kan have konsekvenser - positive som negative - for udvikling. Det er alt fra forsvars- og sikkerhedspolitik, handelspolitik, erhvervs politik, arbejdsmarkedspolitik til landbrugspolitik, skattepolitik, miljø-, klima- og energipolitik og meget mere.

Danmark vil styrke sammenhængen mellem relevante politikker og instrumenter, så vi opnår en større synergi til fordel for udvikling.

Sammenhæng i EU's politikker og instrumenter

Danmark vil bidrage til bestræbelserne på at styrke sammenhængen mellem EU's politikområder og instrumenter til fordel for udviklingen i verdens fattigste lande. Danmark vil støtte EU's ambitiøse indsats på området og arbejde tæt sammen med Kommissionen og de øvrige medlemslande med udgangspunkt i allerede aftalte prioriteter for indsatsen. Her vil blandt andet være fokus på handel og finansiering, fødevarerforsyningsikkerhed, klimaforandringer, sikkerhed og migration.

Sammenhæng i Danmarks udviklingspolitik

Danmark vil i sit engagement anvende alle relevante instrumenter i udviklingspolitikken for at skabe resultater. Det gælder politisk dialog, multilaterale og bilaterale udviklingsindsatser, handels- og kommercielt samarbejde, humanitær bistand, og civilsamfundsstøtte.

Sammenhængen mellem de forskellige udviklingspolitiske instrumenter skal styrkes – under respekt for de enkelte instrumenters mål, principper og virkemidler. Danmark vil bl.a. afhjælpe de underliggende årsager til sårbarhed ved at kæde nødhjælp og udvikling tættere sammen. Vi vil styrke vores indsats i partnerlande ved at kombinere denne mere systematisk med en multilateral politisk indsats og omvendt. Og vi vil skabe bedre sammenhæng mellem de multilaterale og bilaterale indsatser.

[CASE: eksempel på vigtigheden af andre politikker for udvikling, f.eks. handelspolitik, landbrugspolitik/subsidier, fødevarer, og miljø/klima politik samt remitter/migration]

Kapitel 3. Vækst og beskæftigelse

Danmark vil:

- Arbejde for bedre integration af udviklingslandene i den globale økonomi.
- Støtte partnerlande i etablering af rammerne for økonomisk vækst med fokus på beskæftigelse.
- Forbedre vilkårene for udenlandske investeringer i udviklingslandene.
- Støtte tiltag, der fremmer anstændige jobs og en mere alsidig produktion i partnerlandene.
- Styrke omfordeling og sikkerhedsnet, så der tages hånd om de fattigste.

Økonomisk vækst og beskæftigelse er en forudsætning for fattigdomsbekæmpelse. Det er aldrig lykkedes noget land at bekæmpe fattigdom uden vedvarende økonomisk vækst. Og fattigdom bekæmpes kun, hvis væksten fører til mere beskæftigelse. Beskæftigelse, der skaber indkomster til de fattigste, så væksten ikke kun kommer en lille elite til gode. Økonomisk vækst, der er holdbar også på langt sigt, skabes bedst af det private initiativ. En bæredygtig vækst forudsætter samtidig mindst muligt pres på miljø og naturressourcer. Økonomisk vækst giver mulighed for skatteindtægter og finansiering af offentlige ydelser, og dermed for at reducere afhængigheden af udenlandsk bistand over tid. Danmark vil derfor sætte særligt fokus på at fremme privatsektordrevet økonomisk vækst og beskæftigelse. Indsatserne vil bl.a. bygge på Afrikakommissionens anbefalinger.

Udviklingslandene skal integreres i den globale økonomi

International handel og specialisering er for langt de fleste lande en afgørende forudsætning for vækst. Handelspolitik og udviklingspolitik skal derfor spille sammen. Danmark vil gennem EU arbejde for regelbaserede, gennemskelige og liberale handelsregimer, som imødekommer de fattigste landes behov og særlige udfordringer. Danmark er modstander af toldbarrierer, handelsforvridende subsidier og andre former for protektionisme, der forhindrer, at udviklingslandenes produkter får effektiv adgang til globale markeder. Danmark vil samtidig arbejde for, at interne barrierer for handel mindskes. For eksempel vil vi støtte partnerlande i at opfylde kvalitetskrav.

Velfungerende lokale og regionale markeder er vigtige skridt på vejen mod større integration i den globale økonomi. Danmark vil opprioritere arbejdet for en højere grad af regional økonomisk integration.

EU's økonomiske partnerskabsaftaler med en række udviklingslande bidrager også til at fremme landenes bæredygtige udvikling og fattigdomsbekæmpelse gennem øget handelssamarbejde. Danmark vil medvirke til, at partnerskaberne udvikler sig i overensstemmelse med landenes udviklingsbehov og interesser.

Lokale rammer skal understøtte økonomisk vækst

Den private sektor omfatter mange aktører, herunder landbruget, private produktions- og servicevirksomheder samt kommercielle offentlige virksomheder og offentlig-private

partnerskaber. Fælles er, at de fungerer på markedsvilkår og trives bedst i et sundt erhvervsklima.

Danmark vil i dialogen med det enkelte partnerland og i det konkrete samarbejde støtte etablering af de nødvendige betingelser for en bæredygtig økonomisk vækst primært drevet af den private sektor, herunder forbedre vilkårene for udenlandske investeringer. Det er nødvendigt for at gøre det attraktivt at investere og drive virksomhed i et land, at der f.eks. er økonomisk stabilitet, en ansvarlig og effektiv offentlig sektor, fravær af korrupsion, samt en sund, og veluddannet arbejdskraft.

Danmark vil sætte ind, hvor udfordringerne for den private sektor er størst i det enkelte land. Det kan f.eks. være manglende adgang til finansielle ydelser og forsikring, utilstrækkelig infrastruktur, ustabil energiforsyning, lav kapacitet til at udnytte ny forskning og teknologi, eller manglende håndhævelse af lovgivning og ejendomsret. Der skal være åben dialog mellem den private sektors organisationer og det offentlige. Danmark lægger vægt på, at arbejdstagerrettigheder respekteres, så der sikres anstændigt arbejde. Her er ILO en vigtig international aktør.

Dansk udviklingsbistand skal ikke bindes til danske virksomheder, men partnerskaber med dansk erhvervsliv tilskynder investeringer i udviklingslandene og giver udviklingslandene adgang til ny viden og teknologi, for eksempel inden for miljø, klima og grøn vækst. Danmark vil gennem målrettede erhvervsinstrumenter fremme at danske virksomheder etablerer sig i udviklingslandene, og at de her påtager sig et samfundsansvar. Det kræver risikovillighed og et langsigtet engagement. Danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner kan bidrage på områder, hvor dansk forskning har høj international standard, f.eks. til at bringe forskningsresultater i anvendelse i udviklingslandene. Danmark vil fremme innovative partnerskaber mellem forskellige danske offentlige og private aktører, der kan bidrage til kapacitetsopbygning, vidensbaserede løsninger samt produktion i udviklingslandene.

Produktion og forarbejdning skaber arbejdspladser

Danmark vil understøtte, at produktionen i udviklingslandene gøres mere alsidig og at varer i højere grad forarbejdes før de eksporteres. Det vil give arbejdspladser og øgede indkomster, samt mindre afhængighed af import af ofte dyre basale varer. En økonomisk vækst, der er bredere funderet, er mindre sårbar over for globale prisudsving på enkelte varer. Stadigt flere fattige bor i byerne. Både højere produktivitet i landbruget og en forøgelse af beskæftigelsen i byerne er derfor nødvendig for at reducere fattigdom. Et særligt dansk fokus vil være at fremme beskæftigelse for de store ungdomsårgange, især i Afrika.

Danmark vil arbejde med alle led i produktionen – "fra jord til bord". Vi vil arbejde for, at der skabes værditilvækst i alle led af kæden mellem producent og forbruger og fokusere vores indsats på de brancher, der har det største udviklingspotentiale.

I mange udviklingslande er potentialet for fattigdomsorienteret økonomisk vækst størst inden for landbrugs- og agroindustrien. Men afhængig af lokale forhold vil andre brancher kunne bidrage med vigtig beskæftigelse. Fattige jordbrugere skal kædes sammen med forarbejdningsvirksomheder og have adgang til ny viden og teknologi, finansielle ydelser og servicevirksomheder for at kunne kommerialisere deres produktion og øge deres indkomster. Mindre servicevirksomheder skal have adgang til finansielle ydelser og markedsinformation for at kunne investere og udvikle sig og derved skabe flere arbejdspladser. Større virksomheder skal have adgang til viden, teknologi og investeringer, der kan give dem adgang til nye markeder og øge beskæftigelsen og bæredygtigheden i deres produktion.

Højere produktivitet og bedre udnyttelse af ressourcerne i landbruget vil også bidrage til øget fødevarerforsyningssikkerhed og dermed mindske risikoen for fødevarerangel og sult.

Danmark vil derfor internationalt og i partnerlandene arbejde for at skabe gunstige vilkår for udbygning af fødevarereproduktion og distribution.

Økonomisk vækst skal finansiere udvikling

Økonomisk vækst øger skattegrundlaget i det enkelte land. Det skal udnyttes til at finansiere bedre udvikling for landets borgere. Danmark vil støtte opbygningen af mere effektive skattesystemer, så partnerlandene bliver i stand til på sigt at finansiere offentlige udgifter til blandt andet sundhed, uddannelse, infrastruktur, vand og sanitet. Et større skattegrundlag skaber også mulighed for omfordeling, der kommer de fattigste til gode, og dermed styrker sammenhængskraften i samfundet. Midler, der illegalt unddrages beskatning, skal opfanges og føres ned i statskassen, og indtægter fra udvinding af naturressourcer skal komme hele samfundet til gode. Danmark vil støtte internationale tiltag til at modvirke skattely og illegale finansielle overførsler.

Der skal tages hånd om de mest sårbare

Mange af de mest fattige har ikke de nødvendige ressourcer til at tage del i den økonomiske vækst eller er for sårbare til at gribe chancen, når den involverer en risiko for tab. Disse mennesker skal ikke lades i stikken. Danmark vil arbejde for, at der udvikles forsikringsordninger, der for eksempel mindsker risikoen ved at specialisere sin produktion, hvis høsten slår fejl. Vi vil bidrage til sociale sikkerhedsnet for de fattigste, således at de kan klare negative begivenheder som sygdom i familien, uden at skulle gældsætte sig eller tage børnene ud af skolen og derved få forringet deres levevilkår yderligere.

[CASE: case der illustrerer indsatsen med værdikæder indenfor landbrugssektoren]

Kapitel 4. Menneskerettigheder og demokrati

Danmark vil:

- Styrke det internationale samarbejde for menneskerettigheder, demokrati, god regeringsførelse og korruptionsbekæmpelse
- Fremme respekt for og efterlevelse af menneskerettigheder i udviklingslandene
- Bidrage til opbygning af demokratiske samfund, der baserer sig på retsstatsprincipper, lige rettigheder for alle, åbne politiske processer, folkelig deltagelse, ytringsfrihed og en effektiv og ansvarlig offentlig sektor i udviklingslandene
- Opbygge stærke, uafhængige og mangfoldige civilsamfund i udviklingslandene
- Bekæmpe korruption i alle former og på alle niveauer i samfundet

Fremme af menneskerettigheder og demokrati er fundamentale værdier og målsætninger i sig selv. Det er også væsentlige elementer i at bekæmpe fattigdom og sikre varig fred, sikkerhed og stabilitet. Demokratiske samfund, baseret på retsstatsprincipper og respekt for menneskerettighederne, beskytter mennesker mod diskrimination og giver det enkelte menneske lige muligheder for frit at ytre sig, bestemme over sit eget liv og deltage i samfundet. Det være sig gennem uddannelse og beskæftigelse, politisk eller i andre sociale og kulturelle sammenhænge.

Danmark vil arbejde for at skabe de forandringer i de samfundsinstitutioner og magtrelationer, der er afgørende for at give alle mennesker adgang til at bidrage til en bæredygtig samfundsudvikling efter bedste evne.

Internationalt samarbejde skal fremme fælles normer

Menneskerettighederne er et universelt, værdibaseret retssystem, der sikrer det enkelte menneske grundlæggende rettigheder og friheder. Menneskerettighederne udgør en fælles ramme for globalt samarbejde og dialog, idet de er forpligtende for alle de FN medlemsstater, der har tilsluttet sig de internationale konventioner. Danmark vil styrke internationale og regionale institutioner og fora, der har mandat til at beskytte og fremme menneskerettighederne. Danmark vil også i FN og andre normsættende fora fremme fælles standarder for menneskerettigheder, demokrati, god regeringsførelse og korruptionsbekæmpelse. Og vi vil gå i kritisk dialog med regeringer, civilsamfund og andre ikke-statslige aktører og imødegå forsøg på at udvande eksisterende forpligtelser. Et tæt EU-samarbejde vil her være væsentligt.

En offensiv indsats for menneskerettighederne

Danmark vil gå i spidsen, når det gælder respekt for menneskerettighederne og demokrati. Borgerlige og politiske, såvel som økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, samt grundlæggende arbejdstagerrettigheder er fundamentale for menneskers udvikling, integritet og værdighed. Disse rettigheder skal respekteres. Regeringers manglende efterlevelse af menneskerettighederne skal have konsekvenser. Dialog med lande, der ikke overholder forpligtelserne, er oftest den bedste vej frem. Danmark vil styrke de grundlæggende principper for retsstaten og bidrage til at opbygge velfungerende retssystemer i partnerlandene. Retssikkerhed med lige adgang til retssystemet skal øges, og der skal sikres lige rettigheder

for fattige og marginaliserede grupper, herunder oprindelige folk. Men det er ikke nok. Fattige og marginaliserede mennesker skal også kende deres rettigheder og have indflydelse for at gøre krav på dem. Det vil Danmark bidrage til. Vi vil også yde støtte til lokale, nationale og regionale menneskerettighedsinstitutioner og civilsamfundsorganisationer, der arbejder med menneskerettigheder.

Åbne og demokratiske samfund

Der er flere erklærede demokratier end nogensinde før, men demokratiske institutioner sikrer ikke i sig selv et velfungerende demokrati. Demokrati er også et spørgsmål om mindretalsbeskyttelse og inddragelse i de politiske processer. Danmark vil bidrage til at styrke demokratiske samfund, hvor de politiske processer er åbne og giver plads til alle på lige vilkår. Hvor retsstatsprincipper og god regeringsførelse hersker, og hvor korrupsion ikke accepteres. Alle borgere skal have mulighed for at deltage i de politiske processer, vælge deres ledere og holde disse til ansvar. Politiske partier skal styrkes, så de kan varetage deres demokratiske funktioner og repræsentere befolkningen. Politiske partier er vigtige for at kanalisere borgernes ønsker og krav til regeringen. Civilsamfundet, medier og den folkelige deltagelse er også vigtige for at styrke de fattige og marginaliserede menneskers stemme i samfundet.

En stemme til fattige og marginaliserede mennesker

Civilsamfundet kan understøtte det enkelte menneskes ret til at organisere og ytre sig samt formulere krav og forventninger til regeringer, myndigheder og andre. Danmark vil støtte opbygningen af stærke, uafhængige og mangfoldige civilsamfund. Civilsamfundet skal sikres en stærk stemme såvel i partnerlandene som regionalt og internationalt gennem forbedring af arbejdsbetingelserne og ved konkret støtte til civilsamfundsorganisationer. Civilsamfundet kan påvirke de politiske beslutningsprocesser til fordel for fattige og marginaliserede mennesker, og i forhold til vigtige emner for samfundet som ligestilling, konflikt, miljø og klima. Dermed sikres en bred folkelig deltagelse og folkelig kontrol med samfundsudviklingen.

Effektiv og ansvarlig regeringsførelse

God regeringsførelse giver bedre serviceydelser og skaber gunstige vilkår for økonomisk vækst og bæredygtig udvikling. Kvaliteten af den offentlige sektor, forvaltningen af samfundets ressourcer og mulighederne for at investere i uddannelse, sundhed og infrastruktur er afgørende for at bekæmpe fattigdom og fremme bæredygtig udvikling. Danmark vil bidrage til at forbedre regeringsførelsen i partnerlandene. Den offentlige sektor skal gøres i stand til i højere grad at dække befolkningens basale behov og til at skabe de nødvendige rammer for vækst og udvikling. Vi vil styrke decentralisering, forvaltning af samfundets ressourcer samt skattesystemerne, så den offentlige sektor mere effektivt kan levere serviceydelser til befolkningen. Myndighederne skal stå til ansvar over for parlamentet og befolkningen. Danmark vil derfor sætte fokus på gennemsigtighed, ansvarlighed og uafhængig kontrol. Parlater, borgere, civilsamfund, den private sektor og medier skal have bedre adgang til information og bedre muligheder for demokratisk kontrol.

Korrupsion skal bekæmpes

Danmark kan og vil ikke acceptere korrupsion. Vi vil bekæmpe korrupsion i alle former og på alle niveauer. Korrupsion ødelægger udvikling, rammer de fattigste hårdest og reducerer statens legitimitet. Korrupsion underminerer den offentlige sektors virke, afskrækker investorer og hæmmer økonomisk vækst. Danmark vil holde myndighederne i partnerlandene ansvarlige, og vi vil støtte internationale og nationale institutioner i at bekæmpe korrupsion. Vi vil kræve indsats, der kommer korrupsionen til livs. Og vi vil have øje for korrupsionens politiske, økonomiske og sociale årsager for fremadrettet at reducere korrupsion i partnerlandene. Et

kollektivt pres fra EU for forandringer vil i mange sammenhænge være afgørende for varige resultater.

UDKAST

Kapitel 5. Ligestilling

Danmark vil:

- Være helt i front i det internationale arbejde for ligestilling
- Fokuserer på ligestilling i dialogen og samarbejdet med partnerlandene
- Arbejde særligt på at styrke kvinders rettigheder og økonomiske muligheder
- Øge indsatsen for at fremme seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, og styrke fokus på befolkningstilvækst
- Sikre bedre beskyttelse af kvinders rettigheder i konflikt- og genopbygningsituationer og fremme kvinders deltagelse i fredsopbygning

Ligestilling mellem kønnene er en fundamental rettighed og en dansk kerneværdi. Ligestilling er samtidig afgørende for udvikling. Kvinder har ressourcer, som skal have bedre muligheder for at blive udfoldet. Det kræver, at kvinder får samme rettigheder, muligheder og indflydelse som mænd. De skal have samme adgang til f.eks. demokratiske institutioner, sundhedsydelser, uddannelse og arbejdsmarked som mænd. Særligt vil Danmark ikke gå på kompromis med, at kvinder skal have ret til selv at bestemme, hvor mange børn de vil have, hvornår og med hvem.

Danmark vil øge den globale opmærksomhed på ligestilling og stå i spidsen for at fremme ligestilling og kvinders rettigheder og muligheder. De globalt forankrede forpligtelser og normer vedrørende ligestilling bør være udgangspunkt for dialog på globalt såvel som nationalt plan.

Der er sket mange fremskridt på ligestillingsområdet i de senere år. Særligt i forhold til pigers adgang til uddannelse. Men der er stadig lang vej igen, når det gælder retslig, økonomisk og politisk ligestilling såvel formelt som i praksis. For mange kvinder i udviklingslandene er ulighed og diskrimination stadig en begrænsning for deres muligheder for at komme ud af fattigdom og deltage aktivt i samfundslivet. Ligestilling er i mange sammenhænge stadig, og i nogle lande i stigende grad, konfliktbetonet og forbundet med tabu. Danmark vil være opmærksom på kulturelle og religiøse forskelle, men vi vil ikke gå på kompromis med de universelle menneskerettigheder.

Kvinders rettigheder og økonomiske muligheder skal styrkes

Danmark vil sætte ligestilling i centrum i dialogen med partnerlandene og i udviklingssamarbejdet. På den måde kan vi være med til at sikre bedre lovgivningsmæssige, administrative og kulturelle rammer for, at kvinder kan opnå politisk og økonomisk indflydelse på lige fod med mænd. Danmark vil arbejde for forandringer af institutioner, politikker og lovgivning for at fremme ligestilling. Dels gennem dialog med partnerlandene og dels gennem særlige indsatser, eksempelvis i forhold til diskriminerende lovgivning eller administration.

Danmark vil sætte særligt fokus på at fremme kvinders økonomiske muligheder og rettigheder. Kvinders adgang til uddannelse, træning og beskæftigelse skal styrkes. Kvinder skal på lige fod med mænd sikres adgang til og kontrol over ressourcer såsom jord og finansielle ydelser. Respekt for lige ejendomsrettigheder er afgørende for, at kvinder også kan tage del i væksten.

Seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder – en selvfølge under pres

Danmark vil øge indsatsen for at fremme seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Kvinder skal have ret til at bestemme over egen krop og adgang til de nødvendige sundhedsydelse i forbindelse med graviditet og fødsel. Over en halv million kvinder i udviklingslandene dør hvert år som følge af komplikationer i forbindelse med graviditeter. Langt de fleste kunne være reddet, hvis de havde adgang til kvalificerede sundhedsklinikker. Sundhedssystemerne skal derfor styrkes, så de kan håndtere kvinders og børns særlige sundhedsbehov. Danmark vil også bidrage til at bekæmpe spredningen af hiv/aids, der i høj grad også rammer kvinderne.

Selvom antallet af børn per familie de seneste årtier er faldet i mange udviklingslande, stiger det samlede befolkningstal fortsat markant. Det lægger pres på de i forvejen knappe ressourcer og det fastholder familier i fattigdom. Danmark vil øge fokus på befolkningstilvækst og arbejde for en ambitiøs dagsorden herom i særligt EU og FN. Adgang til familieplanlægning, sundhedsinformation, moderne prævention og sundhedsydelser for kvinder og børn skal styrkes. Danmark vil arbejde for, at de millioner af kvinder i udviklingslandene, der ønsker at bruge prævention, også får adgang hertil. Bedre adgang til uddannelse vil også være vigtigt. Piger, der uddanner sig, vælger at få færre børn og er bedre i stand til at sørge for deres børns uddannelse, sundhed og ernæring. Kvinders ret til at bestemme, hvor mange børn, de vil have, med hvem og hvornår, er samtidig vigtige forudsætninger for at styrke kvinders adgang til uddannelse og beskæftigelse.

Et stærkt stigende befolkningstal vanskeliggør også udviklingslandenes tilpasning til klimaforandringerne og sætter de allerede hårdt belastede naturressourcer under yderligere pres. Danmark vil derfor sætte seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, befolkningstilvækst og klimaforandringer på den internationale dagsorden. Danmark vil endvidere arbejde for, at ligestilling indgår i den internationale klimaindsats.

Kvinder en ressource til at skabe stabile og fredelige samfund

Kvinder og børn er særligt udsatte under konflikt- og postkonfliktsituationer og i forbindelse med katastrofer. Danmark vil yde særlig beskyttelse til kvinder under disse forhold. Danmark vil også arbejde for at kvinder involveres i bestræbelser på at skabe varig fred og bæredygtig udvikling. Kvinder marginaliseres ofte i fredsforhandlinger og efterfølgende genopbygningsprocesser, og dermed går værdifulde ressourcer tabt. Danmark vil fremme kvinders aktive medvirken på lige fod med mænd på alle niveauer i fredsprocesser, demokratisering og genopbygning. Vi vil sætte fokus på retsopgør mod de ofte massive seksuelle overgreb på kvinder i konfliktsituationer og styrke de organisationer, som arbejder for at sikre kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder i konflikt- og katastrofesituationer.

Kapitel 6. Stabilitet og skrøbelighed

Danmark vil:

- Styrke den internationale og regionale kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og genopbygning samt den internationale retsorden
- Afhjælpe humanitære behov og bidrage til at sikre beskyttelse af dem, der rammes af konflikt, kriser og katastrofer, særligt kvinder, børn, flygtninge og internt fordrevne
- Bidrage til statsopbygning og fredsopbygning i skrøbelige og konfliktramte lande, herunder politisk stabilisering og statens levering af basale serviceydelser
- Styrke samtænkning af danske diplomatiske, udviklings-, sikkerheds- og humanitære indsatser i skrøbelige stater
- Styrke indsatsen for forebyggelse af konflikt og katastrofer i partnerlandene

Danmark vil øge indsatsen i skrøbelige, konfliktramte og sammenbrudte lande. Menneskers sikkerhed og levevilkår vil være i centrum.

Sikkerhed er en forudsætning for udvikling. Og udvikling er en forudsætning for varig fred og stabilitet. En tredjedel af verdens allerfattigste bor i lande, hvor staten har begrænset eller ingen legitimitet. Hvor hverdagen er vanskeliggjort af stor fattigdom, ulighed, vold og fravær af de strukturer, der skal varetage sikkerheden, sikre menneskerettighederne og muliggøre udvikling. En verden med voksende ustabilitet er en trussel mod de værdier, Danmark kæmper for, og det er en trussel mod vores egen sikkerhed. Der må derfor gøres en målrettet indsats for sikkerhed og udvikling.

Skrøbelige lande er meget forskellige, og årsagerne til konflikt og skrøbelighed er mange. Fællestræk er svage eller manglende systemer for politisk forhandling, begrænset adgang til og ulige fordeling af ressourcer og stor sårbarhed hos befolkningen. Skrøbelighed handler om, at staten ikke har vilje eller evne til at varetage sine grundlæggende funktioner.

Det internationale samfund må løfte i fællesskab

Det internationale samfund må tage et fælles ansvar. Danmark vil i tæt samarbejde med bl.a. EU-partnere styrke det internationale samfunds kapacitet til konfliktforebyggelse, fredsbevarelse og fredsopbygning. Humanitær bistand og tidlige genopbygningsindsatser skal koordineres for at være effektive. Også de internationale, regionale og nationale sikkerhedsstrukturer og institutioner skal styrkes. Erfaringer viser, at samtænkte tilgange bidrager til mere effektive indsatser i skrøbelige stater. Danmark vil arbejde for styrket samtænkning af de danske diplomatiske, humanitære, bistandsmæssige og sikkerhedsmæssige indsatser. Dette omfatter f.eks. større sammenhæng mellem humanitære indsatser og postkonfliktgenopbygning samt bedre samtænkte indsatser inden for retssektoeren og sikkerhedssektoeren.

Danmark vil ofte arbejde gennem internationale eller regionale partnere. Det vil også mange steder være relevant at anlægge en regional tilgang til arbejdet. FN-systemet står centralt i kraft af de samlede politiske, humanitære, udviklings-, og sikkerhedsmæssige indsatser. FN har global legitimitet, en central rolle i fredsopbygning og er til stede i verdens brændpunkter. EU har de nødvendige instrumenter til at gøre en forskel på dette område. Den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og FN's omfattende udviklingsbistand skaber grundlag for en

koordineret indsats med samtlige medlemsstaters vægt og indflydelse bag. Regionale fora såsom den Afrikanske Union er også vigtige i at skabe lokalt forankrede løsninger.

Danmark vil bekæmpe straffrihed for krigsforbrydelser og menneskerettighedskrænkelser. Stærkere internationale, regionale og nationale institutioner vil her være afgørende.

Det enkelte menneskes følelse af retfærdighed og lighed for loven er afgørende for varig fred og stabilitet. Ofte formår post-konflikt samfund ikke selv at gennemføre de nødvendige retsopgør efter voldelige konflikter, hvilket betyder, at uforløste spændinger og krænket retfærdighedsfølelse kan lede til ustabilitet og nye konflikter.

[BOKS om den globale ramme]

Særligt sårbare grupper må beskyttes og humanitære behov afhjælpes

Kriser skabt af væbnede konflikter og katastrofer fastholder ofte de fattige i fattigdom og gør sårbare grupper endnu mere udsatte over for fremtidige kriser. Kvinder og børn rammes hårdest. Danmark vil sammen med internationale og lokale partnere afhjælpe humanitære behov ved kriser, væbnede konflikter, katastrofer og i post-konflikt situationer. Målet for Danmarks humanitære indsatser er både at redde og beskytte liv, lindre lidelser og værne om civiles værdighed og rettigheder under kriser, at bidrage til hurtig genopbygning, styrke modstandskraften og forhindre nye kriser i at opstå ved at bryde den onde cirkel mellem kriser og sårbarhed. Danmarks humanitære indsatser vil dermed bidrage til både at forbedre menneskers sikkerhed og bekæmpe fattigdom og sårbarhed. Humanitære indsatser skal bygge på helhedsorienterede løsninger med vægt på både forebyggelse, beredskab og nødhjælp samtidig med, at der skabes en klar kobling til bæredygtig udvikling. Danmark vil arbejde aktivt for en bedre beskyttelse af civile, herunder at sikre den nødvendige humanitære adgang til udsatte grupper i konflikt- og katastrofesituationer. Det vil bl.a. ske gennem arbejdet med civil beskyttelse lokalt, nationalt og internationalt.

Danmark vil bidrage til at forbedre levevilkår samt fremme beskyttelse og varige løsninger for flygtninge og internt fordrevne, samt arbejde med de lokalsamfund, der er berørt af tvungen migration.

Stabilisering og statsopbygning går hånd i hånd

I skrøbelige og konfliktramte lande er der umiddelbare behov på alle niveauer. Fra grundlæggende stabilisering, over opbygning af statsinstitutioner og reetablering af uddannelses- og sundhedssystemer til beskæftigelse og økonomisk vækst. Så mange samtidige udfordringer skaber en særligt risikabel situation. Men et engagement i disse lande er nødvendigt for at bistå nogle af de mest sårbare befolkninger i verden.

Danmark vil bidrage til statsopbygning og demokratisering både oppefra og nedefra. Menneskerettighederne skal fremmes og respekteres, retssikkerheden skal styrkes, sikkerhedssektoren skal ofte reformeres, de politiske processer skal være mere inklusive, staten skal være mere ansvarlig og på sigt effektiv, og civilsamfundet skal styrkes som led i opbygningen af demokratiske samfund. Støtte til lokale og regionale konflikthåndteringsmekanismer vil tillige bidrage til mere fredelig konflikthåndtering og dermed forebygge voldelige konflikter.

Danmark vil forebygge radikaliserings og terrorisme og bekæmpe disse, hvor de allerede har fået fodfæste. Terrorismen og radikaliserings underminerer et samfunds struktur og kan have en destabiliserende effekt internationalt. Manglende kontrol med dele af et land skaber gode betingelser for kriminalitet, radikaliserings, pirateri og terrorisme. Erfaringerne viser, at det er vigtigt også at få utraditionelle grupper i tale og eksempelvis skabe bedre forståelse mellem

trobaserede eller etniske grupper. Når sammenhængskraften i samfundet styrkes, er der mindre grobund for radikalisering.

Bedre levevilkår er afgørende for statens legitimitet

Danmark vil bidrage til at sikre serviceydelser for hele befolkningen. Det er afgørende for statens legitimitet, at brede dele af befolkningen oplever, at deres basale behov bliver dækket. Det gælder sikkerhed såvel som eksempelvis uddannelse, sundhed og fødevarer. Når eksempelvis fødevarerforsyningssikkerheden trues gennem manglende tilgængelighed af fødevarer i tilstrækkelige mængder eller befolkningens manglende midler til at købe mad, kommer situationen hurtigt ud af kontrol. Det kan medføre politisk ustabilitet. Danmark vil også bidrage til at give befolkningen muligheder for at skabe et mere varigt livsgrundlag gennem landbrugsproduktion eller beskæftigelse. Det medvirker til at give et alternativ til konflikt. Og det styrker sammenhængskraften i samfundet.

Forebyggelse betaler sig

Danmark vil bidrage til at forebygge konflikter og kriser. Fokus vil være på at styrke landenes egen kapacitet til forebyggelse og på integration af konfliktforebyggelse i landenes egne strategier, også i lande, som ikke umiddelbart står overfor konflikt. Det viser sig gentagne gange, at ellers stabile lande bliver skrøbelige eller ramt af væbnet konflikt. Og er væbnet konflikt først brudt ud eller rammer katastrofen uforudset, er det langt sværere og mere omkostningsfyldt at rette op på skaderne.

Risiko er et grundvilkår i engagementet

Engagementet i skrøbelige stater må være fleksibelt, fokuseret og realistisk. Der vil i nogle situationer være behov for at kunne yde hurtige indsatser. Udfordringerne er så store og situationen ofte så usikker, at resultater kan være svære at opnå. Der kan ske tilbagefald og opnåede resultater kan blive ødelagt. Valget af partnere kan være svært. Indsatser vil kræve risikovillighed og et langsigtet perspektiv, der bygger på internationale analyser af den lokale og regionale situation uanset den danske indsats varighed. Danmark vil i sine indsatser bygge på OECD/DAC principperne for godt internationalt engagement i skrøbelige stater.

[CASE: Global ramme for samtænkning + Uganda eller Nepal indsatser]

Kapitel 7. Miljø og klima

Danmark vil:

- Være en drivkraft bag ambitiøse globale mål for bæredygtig udvikling
- Øge udviklingslandenes adgang til pålidelig og bæredygtig energi og fremme den private sektors involvering heri
- Styrke miljø- og klimainsatsen i udviklingslandene
- Sikre at naturressourcer som jord, skov og vand i udviklingslandene forvaltes bæredygtigt
- Afhjælpe de klimaskabte humanitære behov ved at øge indsatsen for katastrofeforebyggelse

Der kan ikke skabes en global bæredygtig udvikling, uden at der findes løsninger på miljø- og klimaproblemerne. En stabil økonomisk vækst skal forenes med en miljø- og klimavenlig udvikling for at være bæredygtig. Det kræver bedre globale rammebetingelser, der sikrer fattiges adgang til naturressourcer og bæredygtig energi. Det kræver indsats for miljø, energi og klima i udviklingslandene. Globale miljø-, energi- og klimapolitikker skal bidrage til at modgå stadig flere naturkatastrofer, øget ressourceknaphed, sult, migration og globale konflikter i verdens fattigste områder. Samtidig skal udviklingslandene støttes i tilpasningen til konsekvenserne af klimaforandringerne.

Ambitiøse globale mål for bæredygtig udvikling

Verden har et fælles ansvar for at løse globale miljøproblemer og begrænse klimaforandringer. Udviklingslandene har ikke selv skabt klimaforandringer, men rammes ofte hårdest af konsekvenserne heraf. Danmark vil tage sin del af ansvaret og arbejde for at EU gør det samme. Vi vil være en drivkraft bag bindende og ambitiøse internationale forpligtelser, og vi vil være med til at sikre, at de føres ud i livet. Hvis den globale opvarmning ikke begrænses, vil klimaforandringer føre til stadig flere naturkatastrofer, øget ressourceknaphed, massiv migration og konflikter i verdens fattigste områder. Det samme gælder, hvis naturressourcegrundlaget forringes, eller hvis vækst ikke går hånd i hånd med miljøbeskyttelse. Det kan hverken vi eller befolkningerne i udviklingslandene leve med.

Det internationale samarbejde på miljø- og klimaområdet skal styrkes. De eksisterende globale institutioner og samarbejdsfora er ikke tilstrækkelige til at løse de omfattende internationale udfordringer. Danmark vil arbejde for større international klimafinansiering og en effektiv forvaltning af disse midler. Vi vil arbejde for, at midlerne kommer de fattigste og mest sårbare til gode.

Øget adgang til bæredygtig energi

Adgang til bæredygtig energi er en kritisk forudsætning for langsigtet bæredygtig udvikling. Danmark vil derfor fremme udviklingslandenes adgang til pålidelig og bæredygtig energi og en mere effektiv brug af energiresourcerne. Bæredygtige energiformer skal udgøre en større del af energiforsyningen i de enkelte udviklingslande. Det vil mindske forbruget af fossile brændstoffer og øge forsynings sikkerheden.

Danmark vil støtte fjernelsen af politiske, økonomiske og lovmæssige barrierer for etablering af mere effektiv energiforsyning og fremme af bæredygtig energi. Den private sektor skal tilskyndes til at engagere sig på området. Danmark vil forbedre betingelserne for den private sektors aktive involvering i udviklingen af bæredygtige energiformer. Vi vil støtte vækststrategier, der baserer sig på lavenergiløsninger, og som fremmer landenes muligheder for at indgå i den internationale handel med bl.a. CO2-kvoter.

Styrket miljø- og klimaindsats i udviklingslandene

Danmark vil styrke miljø- og klimaindsatsen i partnerlandene. Store befolkningsgrupper i udviklingslandene er direkte afhængige af naturens ressourcer for at sikre deres familiers levegrundlag. Det gør dem særligt sårbare over for forringelser i naturgrundlaget og forandringer i klimaet. Samtidig er det i udviklingslandene, at mange af de store miljø- og klimaproblemer findes. Kapaciteten til at modvirke miljømæssige problemer og tilpasse sig klimaforandringer er imidlertid ofte begrænset.

Økonomisk vækst og handelsliberalisering må ikke medføre, at hensynet til miljøet tilsidesættes. Hurtig vækst uden miljøbeskyttelse vil ramme de fattigste hårdest og kan sætte væksten over styr på længere sigt. Danmark vil bidrage til udarbejdelse og gennemførelse af grønne vækststrategier i partnerlande. Strategier, der reducerer CO2-udledninger og beskytter økosystemer og den biologiske mangfoldighed, samtidig med at der skabes vækst og beskæftigelse. Selvom politik og lovgivning mange steder er på plads, halter den praktiske gennemførelse ofte bagefter. Danmark vil bidrage til kapacitetsopbygning af nationale og regionale institutioner, som har ansvaret for miljø- og klimaindsatserne.

En tættere overvågning af klimaforandringerne og bedre viden om de fremtidige klimaforandringer er en forudsætning for at planlægge og gennemføre en effektiv klimatilpasningsindsats. Danmark vil bidrage til at styrke varslings- og rådgivningskapaciteten i landene og til at skabe forudsætningerne for, at produktion og naturressourceanvendelse i partnerlandene tilpasses temperaturudsving og ændrede nedbørsmønstre for at afbøde konsekvenserne af klimaforandringerne for de fattigste.

Bæredygtig forvaltning af naturressourcer

Verdens naturressourcer skal forvaltes bæredygtigt. Danmark vil lægge særlig vægt på bæredygtig udnyttelse af jord-, vand- og skovressourcer, som både øger optaget af CO2, sikrer drikkevandsforsyning, fremmer muligheden for klimatilpasning og øger produktivitet og fødevarerforsyningssikkerhed.

En af fremtidens centrale udfordringer vil være at skulle producere flere fødevarer til voksende befolkninger. Det stiller krav til større landbrugsproduktion samtidig med, at klimaforandringer vil forstærke knapheden på vand og vanskeliggøre vilkårene for landbruget i mange udviklingslande. Danmark vil bidrage til, at land- og vandressourcer forvaltes og udvikles, så vand udnyttes maksimalt, og produktiviteten i land- og skovbruget øges på en bæredygtig måde. Dette kan også begrænse drivhusgasudledningen fra landbrugsproduktion. Danmark vil arbejde for at styrke samarbejdet mellem udviklingslande omkring forvaltning af delte vandressourcer, som kan give anledning til konflikt.

En stor del af drivhusgasudledningerne stammer fra rydning af skov. Danmark vil bidrage til at vende den udvikling ved blandt andet at bidrage til at reducere afskovning. Danmark vil være med til at opbygge mekanismer og styrke national kapacitet, der modvirker rydning af skov og fremmer nyplantning af skov. Vi vil bidrage til at bevare biodiversiteten i skove og være med til at sikre, at skovenes brugere inddrages i beslutninger om anvendelse af de indtægter, der opnås gennem kompensationsordninger for bevarelse og udbygning af skov. Rettighederne for

de millioner mennesker, der ernærer sig ved skovbrug, i mange tilfælde oprindelige folk, skal sikres.

De fattiges rettigheder og stemme i forvaltning af miljø- og naturressourcer skal styrkes. Det gælder på globalt, regionalt og lokalt niveau.

Humanitære konsekvenser af naturkatastrofer skal afbødes

Naturkatastrofer som tørke, oversvømmelse og storm bliver hyppigere som følge af klimaforandringerne og sætter mange sårbare samfund, især i kystområder, under pres. Samtidig kan katastroferne på få øjeblikke udradere resultaterne af mange års udvikling, eller de kan langsomt nedbryde menneskers levevilkår. Danmark vil bidrage til at begrænse de humanitære konsekvenser af naturkatastrofer. Udviklingslandenes modstandskraft over for kortere og længerevarende naturkatastrofer skal opbygges. Katastroforebyggelse skal integreres i landenes nationale politikker og planer. Samtidig vil Danmark afhjælpe humanitære behov hos de berørte.

UDKAST

Kapitel 8. Udmøntning

Dette dokument præsenterer de centrale politiske prioriteter og principper for dansk udviklingspolitik.

Finansloven fastsætter årligt de økonomiske rammer for udviklingspolitikken. Den nye danske udviklingspolitik vil blive udmøntet dels i forbindelse med de årlige finanslove, dels inden for de involverede ministeriers eksisterende økonomiske rammer, idet den enstrengede administration af udviklingsbistanden fastholdes i Udenrigsministeriet.

Opfølgningen på denne politik vil strække sig over de kommende år og blive konkretiseret efter strategiens offentliggørelse.

Politikken vil blive udmøntet af Udenrigsministeriet i samarbejde med relevante ministerier og andre partnere. Det vil indebære opdatering eller udarbejdelse af blandt andet politikpapirer, handlingsplaner og retningslinjer, hvor nødvendigt.

Kommunikationen om resultaterne af det internationale udviklings samarbejde og om udviklingsrelaterede problematikker generelt vil blive styrket.

Udmøntningen af de centrale elementer af udviklingspolitikken vil løbende blive evalueret.